

Handläggare
Linda Truvered
Telefon: 08-50835804

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 11 juni 2024

Yttrande över remiss av Miljöprogram 2030 för Stockholms stad

Remiss från kommunstyrelsen, KS 2023/682

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet *Remiss av Miljöprogram 2030 för Stockholms stad* till arbetsmarknadsförvaltningen för yttrande. Stockholm stads miljöprogram 2030 formulerar stadens strategiska inriktning inom miljö- och klimatområdet. Sju mål fastställs inom områden där utmaningarna för Stockholm och påverkan på omvärlden bedöms som störst.

Arbetsmarknadsförvaltningen ser positivt på föreslaget program och anser att den strategiska inriktningen är tydlig i programmet men att det skulle vara en fördel om det i programmet anges vilka handlingsplaner som kopplas till genomförandet av de olika målen.

Arbetsmarknadsförvaltningen lyfter även att kompetensdimensionen kan betonas ytterligare i programmet särskilt i förhållande till mål 1 då det är en förutsättning för att driva en inkluderande och rättvis förändring.

Bakgrund

Stadens nu gällande miljöprogram *Miljöprogram 2020-2023* löpte ut under 2023. I kommunfullmäktiges budget för 2023 gavs därför ett uppdrag om att revidera nuvarande program:

Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden revidera stadens miljöprogram, klimathandlingsplan och klimatbudget för att ta hänsyn till nya vetenskapliga rön om vad som krävs för att nå 1,5-gradersmålet samt till vad som anses rättvist utifrån våra historiska utsläpp

Ärendet

Stockholms stads miljöprogram 2030 formulerar stadens strategiska inriktning inom miljö- och klimatområdet och slår fast mål inom de sju områden där utmaningarna för Stockholm och påverkan på omvärlden bedöms som störst. Programmet innehåller även 18 delmål som preciserar den strategiska inriktningen. Programmet fastställer vilka nämnder och bolagsstyrelser som är ansvariga för att genomföra åtgärder samt följa upp arbetet för respektive delmål och är utgångspunkt för handlingsplaner som konkretiserar genomförandet för att nå målen. Programmet fokuserar på vad staden som organisation själv kan göra men innehåller också målsättningar som uppnås tillsammans med andra, exempelvis näringslivet och stockholmarna.

De sju övergripande målen och dess inriktning är:

En rättvis och inkluderande omställning handlar om hur miljö- och klimatarbetet ska bidra till ett mer jämlikt samhälle. Stadens verksamheter ska utformas så att de stärker en rättvis omställning och grupper som drabbas hårdast av miljöproblemen ska skyddas. Stockholmarna ska vara delaktiga och ha inflytande i omställningen.

Ett Stockholm utan globalt klimatavtryck tar avstamp i Parisavtalet och det ansvar som en stad som Stockholm förväntas ta. Stockholm ska bli klimatpositivt 2030 och fossilfritt 2040 genom kraftigt minskade utsläpp och koldioxidlagring. I synnerhet behövs en kraftigt minskad klimatpåverkan från transportsektorn. Frågan om att minska klimatpåverkan från stadens måltider och livsmedel adresseras också särskilt. Stadens organisation ska vara fossilfri till 2030. Utsläppen till följd av stadens, boende och verksammas konsumtion ska minska kraftigt, både de utsläpp som sker i Stockholm och i omvärlden.

Ett Stockholm med livskraftiga ekosystem innebär att stadens växter och djur ska leva i livskraftiga populationer och den biologiska mångfalden och den blågröna infrastrukturen ska stärkas. Vattenkvaliteten ska förbättras och på sikt ska god vattenstatus uppnås. Staden ska bidra till en starkt biologisk mångfald, både lokalt och i omvärlden.

Utöver arbetet med att minska klimatpåverkan behöver Stockholm anpassas till effekterna av ett förändrat klimat. *Ett klimatanpassat Stockholm* handlar om att stärka stadsmiljöns motståndskraft med hänsyn till ett varmare och mer nederbördsrikt klimat. Staden behöver arbeta vidare med verksamhetsanpassning och ha rutiner och åtgärder på plats för att bedriva samhällsviktig verksamhet även under extrema väderhändelser. Särskild hänsyn ska tas till sårbara grupper.

Ett resurseffektivt och cirkulärt Stockholm bidrar till flera andra mål men är också ett viktigt mål i sig. Användningen av materiella resurser och energi behöver bli mer effektiv. Konsumtionen behöver vara inom hållbara nivåer och staden behöver förändra materialval, beteenden och konsumtionsmönster samt främja och möjliggöra cirkulära flöden. Resurser behöver cirkulera i stället för att gå till energiutvinning.

Ett giftfritt Stockholm handlar om att förekomsten av skadliga ämnen behöver minska för att inte vålla hälso- och miljömässiga problem. Staden ska minska användningen av skadliga ämnen och verka för ökad medvetenhet om detta bland stockholmare och näringsliv. Staden behöver dessutom skaffa sig förbättrad kunskap om de förorenade områden som finns och arbeta för att åtgärda områden som bedöms utgöra en prioriterad miljö- och hälsorisk.

Stockholmarna ska inte utsättas för skadliga nivåer av buller eller luftföroreningar. *Ett Stockholm med frisk luft och god ljudmiljö* innebär att utsläppen från framförallt trafiken minskar så att luftkvaliteten förbättras och bullret från trafiken minskar.

Miljöprogrammet inkluderar även ett avsnitt om genomförandet. För att lyckas med klimat- och miljöarbetet behövs en bredd av verktyg och utvecklade arbetssätt. *Inköp* är betydelsefullt för att uppnå majoriteten av miljöprogrammets mål. Staden är en stor köpare och det finns stor potential att göra en miljönytta via stadens inköp. *Samverkan* behöver utvecklas såväl internt inom stadens organisation som externt med bland annat näringsliv, civilsamhället och akademien. Stadens interna och externa *kommunikation* är en viktig strategisk process som ger stöd för att nå målen i programmet och som dessutom påverkar hur vårt arbete och staden uppfattas. *Innovation, digitalisering och lärande* behövs för att tillvarata digitaliseringens möjligheter, inkludera nya arbetssätt, utveckla tjänster för invånare och näringsliv och för att sprida kunskap om det arbete som utvecklats.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom utvecklings- och utredningsstaben vid arbetsmarknadsförvaltningen.

Arbetsmarknadsförvaltningens synpunkter och förslag

Arbetsmarknadsförvaltningen är positiv till föreslaget nytt miljöprogram.

Programmet syftar till att ange stadens strategiska inriktning inom miljö- och klimatområdet. Programmet ska vara utgångspunkt för handlingsplaner som ska konkretisera genomförandet för att nå målen. Arbetsmarknadsförvaltningen anser att den strategiska inriktningen är tydlig i programmet men att det skulle vara en fördel om det i programmet även anges vilka handlingsplaner som kopplas till genomförandet av de olika målen.

Förvaltningen ser särskilt positivt på att målet om en *rättvis och inkluderade omställning* har lyfts in i programmet. Det stärker förutsättningarna för att skapa synergier mellan social och miljömässig hållbarhet. Det ökar även åtaganden och ansvar för åtgärder bland stadens samtliga nämnder och bolag samt helhetssyn.

Arbetsmarknadsnämnden föreslår en mindre justering i skrivningen på s.13 *Särskilt inom arbetsmarknadsinsatser och vuxenutbildning, inköp och upphandling samt stadsplanering kan hållbarhetsperspektivet stärkas för att bidra till en hållbar omställning, starkare ekonomi och rättvis omställning både lokalt och globalt*. Förvaltningen föreslår att ”vuxenutbildning” ändras till ”utbildning” för att synliggöra att stadens samtliga utbildningsformer och inte bara vuxenutbildningen är viktig för att stärka en rättvis omställning.

Att investera i kompetens är en central faktor för att möjliggöra omställning men även för att minska sårbarheten för miljömässiga förändringar. Förvaltningen anser att kompetensdimensionen kan betonas ytterligare i programmet särskilt i förhållande till mål 1 då det är en förutsättning för att driva en inkluderande och rättvis förändring. Omställningen ställer krav på en bredd av nya kompetenser och färdigheter. Från generella kompetenser och kunskap om miljö- och klimat till teknisk expertis och yrkesspecifik kompetens. Att erbjuda kompetenshöjande insatser för stadens medarbetare är en åtgärd som bidrar till målet liksom att stadens utbildningsutbud svarar mot de kompetensbehov som omställningen kräver.

Karina Uddén
Arbetsmarknadsdirektör
Arbetsmarknadsförvaltningen

Pernilla Unell
Tf. Utvecklingschef
Arbetsmarknadsförvaltningen

Bilaga

1. Remiss av Miljöprogram 2030 för Stockholms stad

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karina Uddén, Arbetsmarknadsdirektör	2024-05-29
Pernilla Unell, Tf. Utvecklingschef	2024-05-29